

Motion till riksdagen 2006/07:K366

av **Kerstin Lundgren (c)**

Nationella minoriteter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att svensk politik för nationella minoriteter ska formas utifrån deras egna villkor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ge finlandssvenskarna i Sverige status som nationell minoritet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att synliggöra de nationella minoriteterna i majoritetssamhället.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge de nationella minoriteterna resurser och makt för att bevara sina språk och sina kulturer.

Bakgrund

De nationella minoriteterna samer, tornedalingar, sverigefinnar, romer och judar gavs 1999 ställning som nationella minoriteter i Sverige. Men, oavsett om vi räknar oss till en nationell minoritet eller till majoritetsbefolkningen har vi alla rätt att vara individer som alla är olika varandra. Vissa vill gärna bevara sitt kulturarv, medan andra vill inte alls bli intvingade i en grupp som de kanske inte längre känner någon samvaro med. De fem nationella minoriteterna är även olika sinsemellan och har olika förväntningar på hur den svenska minoritetspolitiken bedrivs. Vi måste lära oss av våra misstag och inte än en gång på grund av missriktad hjälpsamhet tala om för människor vad som är rätt för dem. Därför måste svensk politik för nationella minoriteter ske utifrån de nationella minoriteternas egna villkor. Detta ska ges regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Minoritetsspråkskommittén gjorde i sin utredning även en orättfärdig skillnad på vilka som räknas som nationell minoritet när det gäller sverigefinnarna. För att räknas som sverigefinne måste ditt modersmål vara finska. Detta krav gäller inte för någon av de andra minoriteterna, och det är heller inget exklusivt krav som Europarådets konvention för skydd av nationella minoriteter ställer för att en grupp ska klassas som en nationell minoritet. Detta krav gäller endast minoritetsspråkskonventionen, som inte bör blandas ihop med konventionen för skydd av nationella minoriteter.

Kravet på att sverigefinnar ska ha finska som sitt modersmål har dock gjort att finlandssvenskar som bor i Sverige alls inte räknas som nationella minoriteter. De räknas heller inte som invandrare, vilket gör att de helt går miste om det stöd som varje år går ut till nationella minoriteter och invandrarorganisationer. Detta har lett fram till att Finlandssvenskarnas riksförbund nu riskerar att tvingas lägga ned sin verksamhet. Finlandssvenskarna i Sverige har därmed diskvalificerats som nationell minoritet, trots att de uppfyller alla de kriterier som Europarådet ställer upp för att få klassas som en nationell minoritet. Framför allt uppfyller de kriteriet om självidentifikation, som är det grundläggande kravet. Kravet på finska som modersmål för att räknas in i den nationella minoriteten sverigefinnar måste därför avskaffas. Detta ska ges regeringen till känna.

Identitet

Självidentifikation är ett krav för att en grupp ska benämnas som nationell minoritet enligt Europarådskonventionen. Men nog så viktigt för den egna identiteten är hur andra ser på den egna gruppen. I dag råder stor okunnighet kring våra nationella minoriteter. Att romer till exempel räknas som nationell minoritet och inte som invandrare är för många helt okänt. Medvetandet kring de nationella minoriteterna behöver höjas i det svenska samhället. Ett sätt kan vara att förbättra undervisningen kring de nationella minoriteterna på de svenska skolorna. Samhället har ett ansvar för att förmedla kunskap om majoritetssamhällets förtryck av minoritet och kan bidra till en ökad förståelse för viljan hos de nationella minoriteterna att bevara sina särdrag.

Ett annat sätt kan vara att synliggöra de nationella minoriteternas kulturarv och nuvarande kulturer på våra nationella museer. För de territoriellt bundna nationella minoriteterna, samer och sverigefinnar, är det viktigt att ha tillgång till sin kultur, bl.a. i form av fornfynd. I dag ligger många samiska fornfynd i Historiska museets källare. Jag anser att fornfynd ska visas i museer så nära fyndplatsen som möjligt. De områden som är förvaltningsområden bör synliggöra de nationella minoriteterna genom att göra deras språk synligt i det offentliga rummet. Vad som ovan anförts om synliggörande av de nationella minoriteterna ska ges regeringen till känna.

Tornedalsteatern är en viktig arena för att utveckla tornedalingarnas kultur och språk precis som Judiska teatern är viktig för den judiska minoriteten. De nationella minoriteterna måste även ges möjligheter att skriva sin egen histo-

Fel! Okänt namn på

ria och förvalta sitt kulturarv. I Tornedalen finns exempelvis ett behov av ett arkiv, liksom ett språkråd för meänkieli. Vad de nationella minoriteterna behöver och inte behöver i dessa delar är enligt vår åsikt något som de själva ska fatta beslut om, inte riksdag och regering. Däremot är det riksdagens ansvar att överföra de medel som de nationella minoriteterna behöver för att vidareutveckla sina språk och sina kulturer. Detta ska ges regeringen till känna.

Stockholm den 27 oktober 2006

Kerstin Lundgren (c)